

Cum construim în aria protejată a Parcului Natural Munții Maramureșului

Pe lângă preocuparea protejării biodiversității și a menținerii într-o stare de conservare favorabilă a habitatelor naturale, Administrația Parcului Natural Munții Maramureșului are ca obiectiv și menținerea interacțiunii armonioase a omului cu natura prin păstrarea folosințelor tradiționale ale terenurilor, încurajarea și consolidarea activităților, practicilor și culturii tradiționale ale populației locale. O parte consistentă a activităților umane se concentrează în realizarea construcțiilor de orice fel: locuințe, construcții agricole, hale industriale, școli și grădinițe, construcții spitalicești, centre administrative și culturale, spații pentru divertisment sau clădiri de cult.

Referitor la modul de construire în aria protejată a Parcului Natural Munții Maramureșului, Regulamentul Parcului Natural Munții Maramureșului face precizări în articolul 17:

Art. 17

(1) Realizarea de construcții pe teritoriul parcului se face cu respectarea legislației specifice în vigoare, ținându-se cont de zonarea internă a acestuia și prevederile OUG 57/2007 cu modificările și completările ulterioare.

(2) Întreg intravilanul localităților incluse în PNMM se supune recomandărilor de urbanism și construire stabilite de APNMM în colaborare cu Ordinul Arhitecților din România Filiala Regională Nord-Vest precum și reglementărilor Legii 50/1991 actualizată privind autorizarea executării lucrărilor de construcții.

(3) Pe teritoriul PNMM, în intravilan, construcțiile vor respecta tradițiile arhitectonice locale, prin folosirea unor materiale tradiționale de construcție și a unor elemente de arhitectură inspirate din tradiția locală, ținându-se seama de reglementările incluse în PUG-urile localităților cu privire la aspectul exterior al clădirilor atât în intravilan cât și în extravilan.

(4) Administrația PNMM va iniția verificarea modului în care aceste reglementări sunt prezentate în Planul Urbanistic General (PUG). În acest scop Administrația PNMM va iniția un parteneriat cu Registrul Urbaniștilor din România (RUR) și cu Ordinul Arhitecților din România filiala Nord Vest (OAR-NV).

(5) Dacă în urma verificării se constată că în PUG nu există reguli de proiectare cu referire la specificul local tradițional, bazate pe analiza fondului construit vernacular și istoric, APNMM va iniția un parteneriat cu Grupul de Lucru Rural al OAR pentru elaborarea unui "Studiu al arhitecturii tradiționale" pentru fiecare localitate, preluând rolul Studiului de fundamentare care ar fi fost necesar la elaborarea PUG-ului. Acest Studiu va conține un "Set de reglementări" privind proiectarea și execuția construcțiilor în PNMM, specific fiecărei localități. Aceste prevederi vor completa reglementările existente în documentația de urbanism aprobată.

(6) La emiterea certificatului de urbanism birourile de urbanism din cadrul primăriilor de pe suprafața PNMM au obligația de a include cerințele privind încadrarea în specificul tradițional incluse în PUG sau, după caz, cele prevăzute în "Studiu al arhitecturii tradiționale" elaborat la inițiativa APNMM.

Ordinul Arhitecților din România a elaborat "Ghiduri de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural" pentru 28 de zone etnografice și are în lucru alte Ghiduri pentru celelalte zone etnografice ale României, cu scopul de "a furniza un instrument de lucru locuitorilor mediului

rural, autorităților locale, investitorilor, proiectanților și consultanților implicați în procesul de construire sau elaborare a unor regulamente de construire în mediul rural”. Între acestea, Ghidul pentru Țara Maramureșului cuprinde reguli de construire specifice acestei zone etnografice, explicitate prin referințe la tradiția constructivă locală și adaptate la cerințele de confort ale vieții contemporane.

Ghidul de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural – Țara Maramureșului poate fi consultat pe paginile:

<https://www.oar.archi/despre-oar/publicatii-si-documente-oar>

sau

<https://www.cjmaramures.ro/dezvoltare/proiecte/proiecte-pentru-revitalizarea-satului-maramuresean#>

Pentru a veni în ajutorul Administrației Parcului Natural Munții Maramureșului în vederea aplicării regulilor de construire pentru încadrarea în specificul local în localitățile cuprinse în aria sa protejată, Filiala Nord Vest a Ordinului Arhitecților din România a elaborat acest caiet care prezintă

1. principii urbanistice adresate în special către autoritățile locale, pentru o bună consiliere a viitorilor investitori;
2. regulile arhitecturale într-o formă condensată, pentru a fi preluate cu ușurință în documentațiile de urbanism și pentru a clarifica pe scurt modul în care viitoarele investiții se încadrează în specificul local.

Recomandăm ca acest caiet să fie consultat de orice investitor, atunci când își concepe strategia pentru ridicarea unei construcții.

De asemenea recomandăm ca ”Ghidul de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural – Țara Maramureșului” împreună cu Caietul ”Cum construim în aria protejată a Parcului Natural Munții Maramureșului” să se afle în permanență în birourile serviciilor de urbanism din primărie, pentru consultarea lor de către angajații primăriei și de către publicul interesat.

Atât Ghidul cât și Caietul se adresează localităților din mediul rural. Orașele Vișeu de Sus și Borșa nu fac obiectul acestor studii; aici modul de construire este reglementat prin PUG și RLU aferent. Recomandăm totuși, ca zona intravilanului extins prin PUG (ZONA 3) să se supună regulilor de construire specifice mediului rural, deoarece aceste zone au un caracter preponderent rural.

Localitățile cuprinse în aria protejată a Parcului Natural Munții Maramureșului:

- comuna Bistra,
- sat Crasna Vișeului (com. Bistra)
- sat Valea Vișeului (com. Bistra)
- comuna Petrova,
- comuna Leordina,
- comuna Ruscova,
- comuna Repedea,
- comuna Poienile de sub Munte,
- comuna Vișeu de Jos,
- orașul Vișeu de Sus,
- sat Vișeu de Mijloc (oraș Vișeu de Sus)
- Moisei,
- orașul Borșa,
- sat Băile Borșa (oraș Borșa).

1. Principii urbanistice

1.1 Păstrarea construcțiilor vechi

Pentru ca ultimele exemple de construcții tradiționale să nu dispară din țesutul construit al localităților, se impune ca măsură strategică oprirea demolării construcțiilor tradiționale.

Legea 50/1991 republicată precizează clar că demolarea oricărei construcții se poate face doar pe baza unei Autorizații de Desființare, pentru obținerea căreia se urmează o procedură similară celei pentru Autorizație de Construire.

Mai mult decât atât, în cazul în care comunitatea locală consideră importantă ideea păstrării ultimelor construcții tradiționale, decizia interzicerii demolării construcțiilor tradiționale poate fi reglementată printr-o Hotărâre a Consiliului Local.

Construcțiile tradiționale pot fi adaptate nevoilor contemporane ale proprietarilor săi: de la locuire, la spații de cazare, mici ateliere sau mici muzee locale.

"Ghidul de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural – Țara Maramureșului" propune ca toate intervențiile pe construcții existente să fie făcute cu respect pentru etapele istorice cărora le aparțin, să fie reabilite cu materialele și tehnicile originale, după principiile folosite în cazul monumentelor istorice (vezi capitolul 4 "Amenajarea clădirilor existente"). Fiecare secțiune a capitolului 5 "Elemente de construcție" cuprinde recomandări pentru abordarea intervențiilor pe clădiri vechi.

1.2 Amplasarea construcțiilor noi

Regulile de amplasare a construcțiilor noi vor avea la bază reglementările PATJ/PUG/PUZ/PUD, Codul Civil, normativele și legislația în vigoare la data întocmirii proiectului.

Indicatorii urbanistici (POT maxim și CUT maxim) vor fi cei stabiliți prin documentațiile de urbanism.

Nu sunt recomandabile derogări de la RLU prin documentații de urbanism PUD/PUZ. În situația în care se vor întocmi astfel de documentații, acestea vor cuprinde, în mod obligatoriu, documentația pentru "Studiul de amplasare și încadrare în imaginea așezării" (Anexa 1), pentru justificarea oportunității intervenției.

Se recomandă evitarea construirii pe terenurile agricole din intravilan, terenurile cu destinația de fânaș sau livadă (cu excepția clădirilor de exploatare a fructelor și legumelor).

Autorizarea lucrărilor se face cu respectarea normelor stabilite de consiliile locale pentru ocuparea rațională a terenurilor și pentru realizarea următoarelor obiective:

PATJ = Plan de Amenajare a Teritoriului
PUG = Plan Urbanistic General
PUZ = Plan Urbanistic Zonal
PUD = Plan Urbanistic de Detaliu
RLU = Regulamentul Local de urbanism
POT = procentul de ocupare a terenului
CUT = coeficientul de utilizare a terenului

- completarea zonelor centrale, potrivit condițiilor urbanistice specific impuse de caracterul zonei, având prioritate instituțiile publice, precum și serviciile de interes general;
- valorificarea terenurilor din zonele echipate cu rețele tehnico-edilitare.

Se va acorda o atenție sporită amplasării funcțiunilor cu scară mare, funcțiunilor posibil generatoare de poluare (ferme animale, procesare de biomasă, depozite etc), necompatibile în mod direct cu funcția de locuire, recomandabil a fi amplasate la periferia satului, în zonele de dezvoltare a acestuia, cu condiția ca amplasarea construcțiilor cu gabarit mare să nu închidă vizibilitatea către părți valoroase ale cadrului natural.

Amplasarea construcțiilor care, prin natura și destinația lor, pot genera riscuri tehnologice (determinate de procesele industriale sau agricole care prezintă pericol de incendii, explozii, radiații, surpări de teren sau de poluare a aerului, a apei sau solului) se face numai pe baza unui studiu de impact elaborat și aprobat conform prevederilor legale.

Se va evita comasarea sau divizarea parcelelor, ținându-se cont de caracteristicile parcelarului istoric păstrat. Modificarea (comasarea sau divizarea) acestuia este permisă dacă nu se schimbă/alterează imaginea spațiului public.

Autorizarea executării construcțiilor și a amenajărilor pe terenurile agricole din extravilan este permisă pentru funcțiunile și în condițiile stabilite de lege. Se va urmări gruparea suprafețelor de teren afectate construcțiilor, spre a evita prejudicierea activităților agricole și a celor pentru creștere a animalelor.

Pentru justificarea modului în care noua construcție se încadrează în țesutul construit, documentația pentru obținerea Autorizației de Constuire va fi însoțită de "Studiul de amplasare și încadrare în imaginea așezării" (Anexa 1).

1.3 Documentațiile de urbanism

Se va acorda atenție conținutului documentațiilor de urbanism în vederea respectării "Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism" din 2016.

Aceste norme îmbogățesc conținutul-cadru al documentațiilor de urbanism reglementat de Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului în 2000, prin "Ghidurile privind metodologia de elaborare și conținutul cadru al PUZ/PUD".

PUZ

Pe lângă obișnuitele piese desenate elaborate conform "Ghidurilor privind metodologia de elaborare și conținutul cadru al PUZ" din 2000, PUZ va pune accent pe "propuneri de ilustrare urbanistică a zonei studiate, la aceeași scară cu planșa situației existente sau la scară redusă", conform "NORMELOR METODOLOGICE de aplicare a Legii 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism".

În funcție de complexitatea temei, pot fi solicitate alte piese desenate (cartograme, scheme, grafice) pentru a susține și justifica propunerile din PUZ.

PUD

Pe lângă obișnuitele piese desenate elaborate conform "Ghidurilor privind metodologia de elaborare și conținutul cadru al PUD" din 2000, conform "NORMELOR METODOLOGICE de aplicare a Legii 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism", PUD va pune accent pe ilustrarea:

- relațiile funcționale și estetice cu vecinătatea, respectiv înscrierea obiectivului și tratarea arhitecturală în raport cu cadrul construit și natural învecinat;
- designul spațiilor publice;
- compatibilitatea funcțiunilor și conformarea construcțiilor, amenajărilor și plantațiilor, prin continuitatea funcțiunilor sau înscrierea obiectivului într-o funcțiune compatibilă;
- ilustrarea urbanistică a soluției propuse.

PUZ/PUD pentru zone construite protejate

PUZ/PUD pentru zone construite protejate se elaborează în conformitate cu Reglementarea tehnică "Metodologie de elaborare și conținutul - cadru al documentațiilor de urbanism pentru zone construite protejate (PUZ)", aprobată prin Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 562/2003.

Accentul se va pune pe elaborarea Studiului istoric, pe relaționarea cu țesutul urban (parcelar, tramă stradală, volume construite, spații libere) și pe corelarea concluziilor într-o concepție unitară de amenajare a teritoriului și dezvoltare durabilă și competitivă.

1.4 Aplicarea REGULILOR ARHITECTURALE

Regulile arhitecturale pentru încadrarea în specificul local vor fi aplicate nuanțat, în funcție de amplasamentul investiției, raportat la zonele de protecție existente în localitate, la vechea vatră a satului (vechiul intravilan) și actuala limită a intravilanului. Regulile arhitecturale vor fi stricte în zonele de protecție ale monumentelor istorice, vor fi permissive în vatra satului iar zona extinsă a vechiului intravilan vor avea caracter general.

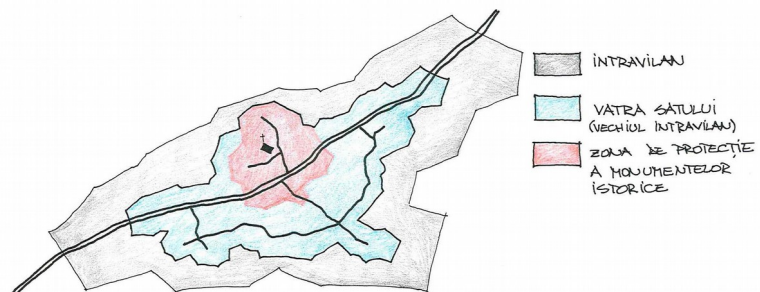
Definirea zonelor este următoarea:

ZONA 1- Zona de protecție din jurul monumentelor istorice;

- Zona de protecție pentru ansambluri de arhitectură tradițională, clasate prin inițiativa autorităților locale sau a grupurilor de inițiativă locale.

În ZONA 1 se vor respecta REGULI ARHITECTURALE STRICTE.

În aceste zone, în multe sate s-au păstrat cele mai multe construcții tradiționale. Chiar dacă în alte sate construcțiile tradiționale au dispărut, este important ca atât autoritățile locale cât și locuitorii să conlucreze în ideea reconstrucției specificului arhitecturii tradiționale. De aceea, în aceste zone,

atât construcțiile noi cât și intervențiile pe construcții existente vor respecta, cu strictețe, principiile tradiționale de construire.

Sunt admise construcții cu gabarit mic ($ACD < 120\text{mp}$) sau mediu ($ACD = 120 - 250\text{mp}$).

ZONA 2

- Vatra satului (vechiul intravilan)

În ZONA 2 se vor respecta REGULI ARHITECTURALE PERMISIVE.

În general, pe suprafața vechiului intravilan pot fi întâlnite construcții tradiționale disparate. Acolo unde există asemenea construcții, se va evita demolarea lor, iar documentațiile întocmite pentru obținerea Autorizației de Construire vor fi însoțite "Studiul de amplasare și încadrare în imaginea așezării", conform ANEXEI 1.

Sunt admise construcții cu gabarit mic ($ACD < 120\text{mp}$), mediu ($ACD = 120 - 250\text{mp}$) sau mare ($ACD > 250\text{mp}$).

ZONA 3

- Zona intravilanului extins prin PUG;

În ZONA 3 se vor respecta REGULI ARHITECTURALE GENERALE.

În ultimii 25 de ani, intravilanul satelor maramureșene a fost extins prin PUG.

În majoritatea cazurilor, suprafețele noi introduse în intravilan nu au construcții tradiționale. În situațiile în care există asemenea construcții, se va evita demolarea lor, iar documentațiile întocmite pentru obținerea Autorizației de Construire vor fi însoțite "Studiul de amplasare și încadrare în imaginea așezării", conform ANEXEI 1.

Sunt admise construcții cu gabarit mic ($ACD < 120\text{mp}$), mediu ($ACD = 120 - 250\text{mp}$) sau mare ($ACD > 250\text{mp}$).

2. Reguli arhitecturale

Pentru a determina regulile arhitecturale cu impact puternic pentru respectarea identității locale, au fost urmărite acele elemente constructive cu vizibilitate maximă din spațiul public.

Sunt prezentate grupat, pentru fiecare ZONĂ în parte, pentru a facilita asimilarea lor și pentru a înlesni inserarea în Certificatele de Urbanism.

Pentru o bună înțelegere a regulilor arhitecturale în vederea respectării specificului local este importantă asimilarea tuturor informațiilor cuprinse în "Ghidul de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural - Țara Maramureșului".

S=Subsol : nivelul construit al clădirii având pardoseala situată sub nivelul terenului înconjurător cu mai mult de jumătate din înălțimea liberă;

D=demisol: nivelul construit al clădirii inclus în panta terenului. Cota maximă a terenului sistematizat nu va fi mai joasă de 60cm față de cota planșeului parterului, iar cota minimă a terenului va permite accesul direct din exterior în demisol, fără intermediul treptelor;

P=Parter: nivelul principal al clădirii accesibil de la nivelul terenului direct sau printr-un calup de maxim 5 trepte;

M=Mansardă: spațiul funcțional încadrat în volumul acoperișului. Streașina clădirii va fi la nivelul planșeului peste parter. În cazul șarpantelor tradiționale înalte se permite amenajarea a două niveluri de mansardă pe întreaga înălțime a șarpantei. În cazul construcțiilor existente este permisă amenajarea spațiilor în volumul șarpantei, fără supraînălțare.

ZONA 1 - REGULI ARHITECTURALE STRICTE

1.1 Volumetria și Regimul de înălțime

Volumele construcțiilor proiectate vor fi simple, vor avea la bază prisma patrulateră regulată ce va fi acoperită cu un acoperiș în 4 ape, cu pante mari.

Acoperișul în 2 ape este permis doar la clădiri-anexă sau la volume mici, subordonate corpului principal al construcțiilor.

Este interzisă folosirea de elemente agresive (unghiuri ascuțite) sau elemente curbe – atât în plan cât și pentru acoperiș, goluri, fațade.

Fațadele vor fi concepute conform specificului local, fără a ieși din scara clădirilor învecinate, ca percepție umană. Pentru construcțiile care generează, din motive funcționale sau tehnologice, fațade prea lungi sau prea înalte raportate la arhitectura tradițională, se vor căuta rezolvări estetice, prin descompunerea volumelor: fragmentarea fațadelor ce se abat de la proporțiile tradiționale, întreruperea continuității finisajelor prin schimbarea materialelor. Acestea vor fi justificate conform ANEXEI 1 „*Studiu de amplasare și încadrare în imaginea așezării*”.

Regimul de înălțime

Pentru locuințe, ateliere meșteșugărești mici:

- Regimul maxim de înălțime = $D/S+P+2M$
- Înălțimea la streășină, față de cota ZERO va fi de maxim 3,00m.

Pentru funcțiuni educaționale, administrative, culturale, sociale:

- Regimul maxim de înălțime = $D/S+P+1 E+2M$
- Înălțimea la streășină, față de cota Zero va fi de maxim 6,00m.

1.2 Acoperișul

Acoperișul va fi cât mai simplu și va avea 4 ape. Pantele acoperișului nu vor fi egale pe toate fețele, și vor avea 60° (~1 70%) pentru fețele aferente laturilor lungi și 70° (~270%) pentru fețele aferente laturilor scurte.

Este interzisă folosirea de elemente agresive (unghiuri ascuțite) sau elemente curbe.

Sunt permise acoperișuri în 2 ape pentru construcțiile anexe de mici dimensiuni (sub 60mp).

Copertina deasupra intrării și volumele alipite/subordonate corpului principal al clădirii pot avea panta acoperișului mai mică.

Pentru streășină, materialul permis este lemnul; nu se vor folosi elemente (lambriuri) de plastic.

Se interzic ZIDURILE ANTIFOC: în timpul procesului de proiectare se vor aborda alte variante de respectare a normelor de siguranță la foc.

Pentru construcțiile în care volumul acoperișului va fi amenajat pentru spații utile, acestea vor fi luminate și ventilate prin adaptarea elementelor tradiționale “ochi”, “șopru”, la necesitățile spațiilor create.

Este permisă folosirea ferestrelor în planul acoperișului (ferestre de mansardă). Atât elementele tradiționale cât și ferestrele în planul acoperișului nu vor depăși 1 0% din suprafața feței acoperișului pe care sunt amplasate.

Coșurile de fum vor fi amplasate pe fațadele secundare. Vor fi poziționate în apropierea coamei acoperișului pentru ca lungimea aparentă a coșului de fum să nu fie disproporționat de lungă, respectând principiile de proiectare pentru coșuri de fum. În situațiile în care coșul de fum este foarte mare sau este inevitabil să fie amplasat pe fațadele vizibile din stradă, va fi tratat ca un element arhitectural important, de fațadă.

Sistemele de captare a energiei solare nu vor fi amplasate pe acoperișurile clădirilor. Se vor căuta modalități de amplasare în curtea din spatele casei, într-o poziție care să nu fie vizibilă din stradă.

Învelitoarea recomandată este învelitoarea tradițională din lemn: draniță, șindrilă.

Se recomandă tratarea biologică a lemnului împotriva fungilor și a insectelor xilofage.

Este interzisă aplicarea de baițuri și vopsitorii.

1.3 Tâmplăria și Raportul plin-gol

Ferestrele și ușile vor fi realizate din lemn (masiv sau stratificat) tratat cu ulei, ceruit sau vopsit cu soluții naturale. În realizarea acestora se vor respecta tehnicile tradiționale și se vor implica, pe cât posibil, meșterii din zonă.

Pentru îndeplinirea cerințelor actuale privitoare la eficiența energetică, se poate folosi vitrajul termoizolant, transparent. Nu se vor folosi: geam bombat, geam reflectorizant, geam oglindă.

Dimensiunile ferestrelor și amplasarea lor pe fațade vor respecta proporțiile și modul tradițional de dispunere a golurilor pe fațade.

Compunerea ferestrelor în ochiuri mici se va face cu traverse subțiri din lemn, asemănător celor tradiționale. Nu se accepta lipirea traverselor pe foaia de geam, pentru a mima compartimentarea.

Pentru toate tipurile de tâmplării se interzic formele ne-specifice: curbe, triunghiulare, romboidale, trapezoidale sau chiar dreptunghiulare/pătrate dacă acestea au proporții nepotrivite.

Se permite realizarea aportului suplimentar de lumină prin goluri și suprafețe mari de sticlă, dacă acestea sunt amplasate astfel încât să sugereze ritmurile prispei, sau dacă sunt mascate cu grilaje sau traforuri de lemn.

Ușile de dimensiuni mari (de exemplu porțile de acces în garaj) se vor executa din lemn, cu aplicații decorative asemănător șurilor. Alcătuirile moderne de tipul tâmplăriilor automatizate vor fi mascate cu panouri de lemn, astfel încât imaginea porții să fie cea tradițională.

Soluțiile de umbrire vor urmări folosirea obloanelor din lemn, streșinile sau vegetația.

Pentru vitrajele cu suprafețe mari se pot instala soluții de umbrire din lemn, fixe sau cu lamele cu unghi reglabil, care să camufleze elementele discrepante în ansamblul volumetric.

Se interzice montarea de rulouri din material plastic și cutia de rulare aparentă.

Tâmplăria exterioară și elementele de umbrire se pot vopsi în culori opace (culorile verde, albastru, maro) sau se pot băițui într-o nuanță naturală preluată din gama nuanțelor pe care le are lemnul în diferite stadii (de la lemnul tăiat proaspăt până la lemnul învechit). Nu se vor folosi baițuri în nuanțe ale unor esențe lemnoase ce nu au fost folosite în mod tradițional în domeniul construcțiilor.

Pentru feroneria aparentă se vor alege modele simple în cazul în care nu se folosesc feronerii realizate artizanal. Culorile vor fi estompate (gri-metalic, bronz-mat, titan-mat) . Se interzic feroneriile albe și cele strălucitoare.

1.4 Prispa

În cazul caselor noi, se va păstra ideea prispei și a ritmurilor sale, adaptată cerințelor funcționale sau estetice contemporane.

Prispa va fi realizată din lemn.

Se recomandă tratarea biologică a lemnului împotriva fungilor și a insectelor xilofage.

Elementele de lemn vor fi protejate cu lacuri sau ceruri mate, sau se pot băițui într-o nuanță naturală preluată din gama nuanțelor pe care le are lemnul în diferite stadii (de la lemnul tăiat proaspăt până la lemnul învechit). Nu se vor folosi baițuri în nuanțe ale unor esențe lemnoase ce nu au fost folosite în mod tradițional în domeniul construcțiilor.

Se interzice aplicarea de vopsitorii colorate, baițuri în nuanțe străine de esențele lemnoase specifice zonei, lacuri lucioase.

1.5 Lemnul

Pe cât posibil, pereții vor fi realizați din bârne din lemn. Bârnelor vor rămâne aparente la exterior, iar la interior vor fi sigilate cu tencuieli pe bază de lut aplicate pe un raster de șipci de lemn sau nuiele pentru o bună comportare în timp a materialului lemnos.

Sunt acceptate soluțiile constructive contemporane cu condiția ca finisajul exterior să se încadreze într-una din următoarele propuneri:

- placări cu lemn la exterior;
- tencuieli și vopsitorii pentru exterior în culori estompate, preluate din gama nuanțelor pe care le are lemnul în diferite stadii (de la lemnul tăiat proaspăt până la lemnul învechit). Se va evita culoarea albă pentru că nu face parte din gama cromatică a arhitecturii tradiționale maramureșene.

Sunt interzise culorile intense, stridente și folosirea materialelor lucioase.

Elementele de lemn vor fi protejate cu lacuri sau ceruri mate, sau se pot băițui într-o nuanță naturală preluată din gama nuanțelor pe care le are lemnul în diferite stadii (de la lemnul tăiat proaspăt până la lemnul învechit). Nu se vor folosi baițuri în nuanțe ale unor esențe lemnoase ce nu au fost folosite în mod tradițional în domeniul construcțiilor.

Se interzice aplicarea de vopsitorii colorate, baițuri în nuanțe străine de esențele lemnoase specifice zonei, lacuri lucioase.

1.6 Poarta și gardul

Intrarea în incintă va fi marcată de o poartă din lemn, cu acoperiș. În situațiile în care din motive funcționale/tehnologice sau din conformația parcelei nu este posibilă realizarea unei porți în stil tradițional, se va propune o poartă din lemn cu acoperiș doar pentru accesul pietonal, sau porți simple din lemn.

Pentru porțile monumentale se va evita supradimensionarea și supraîncărcarea cu decorațiuni greoaie.

Materialele folosite vor fi cele locale: lemnul și nuielele iar pentru soclu, dacă este cazul, se va folosi zidăria uscată de piatră.

Elementele de lemn vor fi protejate cu lacuri sau ceruri mate, sau se pot băiți într-o nuanță naturală preluată din gama nuanțelor pe care le are lemnul în diferite stadii (de la lemnul tăiat proaspăt până la lemnul învechit). Nu se vor folosi baițuri în nuanțe ale unor esențe lemnoase ce nu au fost folosite în mod tradițional în domeniul construcțiilor.

Se interzice aplicarea de vopsitorii colorate, baițuri în nuanțe străine de esențele lemnoase specifice zonei, lacuri lucioase.

Se interzice realizarea porților și a gardurilor copiate după modele urbane, cu materiale și cu tehnologii nespecifice zonei, cum ar fi: fierul forjat, table inox, materialele plastic opace, semitransparente sau transparente și folosirea oricăror elemente colorate țipător, cu forme agresive.

Înălțimea gardurilor va fi cea utilizată în mod tradițional: 1,00m – 1,20m, astfel încât privirea trecătorului de pe strada să treacă peste gard.

Împrejmuirile care nu sunt la stradă pot fi vegetale (garduri vii).

ZONA 2 - REGULI ARHITECTURALE PERMISIVE

2.1 Volumetria și Regimul de înălțime

Volumele construcțiilor proiectate vor fi simple, vor avea la bază prisma patrulateră regulată ce va fi acoperită cu un acoperiș în 4 ape, cu pante mari.

Acoperișul în 2 ape este permis doar la clădiri-anexă sau la volume mici, subordonate corpului principal al construcțiilor.

Este interzisă folosirea de elemente agresive (unghiuri ascuțite) sau elemente curbe – atât în plan cât și pentru acoperiș, goluri, fațade.

Fațadele vor fi concepute conform specificului local, fără a ieși din scara clădirilor învecinate, ca percepție umană. Pentru construcțiile care generează, din motive funcționale sau tehnologice,

fațade prea lungi sau prea înalte raportate la arhitectura tradițională, se vor căuta rezolvări estetice, prin descompunerea volumelor: fragmentarea fațadelor ce se abat de la proporțiile tradiționale, întreruperea continuității finisajelor prin schimbarea materialelor. Acestea vor fi justificate conform ANEXEI 1 „*Studiu de amplasare și încadrare în imaginea așezării*”.

Regimul de înălțime

Locuințe, ateliere meșteșugărești:

- Regimul maxim de înălțime = $D/S+P+2M$
- Înălțimea la streășină, față de cota ZERO va fi de maxim 3,00m.

Funcțiuni educaționale, administrative, culturale, sociale:

- Regimul maxim de înălțime = $D/S+P+1 E+2M$
- Înălțimea la streășină, față de cota Zero va fi de maxim 6,00m.

2.2 Acoperișul

Acoperișul va fi cât mai simplu și va avea 4 ape. Pantele acoperișului nu sunt egale pe toate fețele, și vor avea 60° (~1 70%) pentru fețele aferente laturilor lungi și 70° (~270%) pentru fețele aferente laturilor scurte.

Este interzisă folosirea de elemente agresive (unghiuri ascuțite) sau elemente curbe.

Sunt permise acoperișuri în 2 ape pentru construcțiile anexe de mici dimensiuni (sub 60mp).

Copertina deasupra intrării și volumele alipite/subordonate corpului principal al clădirii pot avea panta acoperișului mai mică.

Pentru streășină, materialul permis este lemnul; nu se vor folosi elemente (lambriuri) de plastic.

Se interzic ZIDURILE ANTIFOC: în timpul procesului de proiectare se vor aborda alte variante de respectare a normelor de siguranță la foc.

Pentru construcțiile în care volumul acoperișului va fi amenajat pentru spații utile, acestea vor fi luminate și ventilate prin adaptarea elementelor tradiționale “ochi”, “șopru”, la necesitățile spațiilor create.

Este permisă folosirea ferestrelor în planul acoperișului (ferestre de mansardă). Atât elementele tradiționale cât și ferestrele în planul acoperișului nu vor depăși 1 0% din suprafața feței acoperișului pe care sunt amplasate.

Coșurile de fum vor fi amplasate pe fațadele secundare. Vor fi poziționate în apropierea coamei acoperișului pentru ca lungimea aparentă a coșului de fum să nu fie disproporționat de lungă, respectând principiile de proiectare pentru coșuri de fum. În situațiile în care coșul de fum este foarte mare sau este inevitabil să fie amplasat pe fațadele vizibile din stradă, va fi tratat ca un element arhitectural important, de fațadă.

Este recomandat ca sistemele de captare a energiei solare să nu fie amplasate pe acoperișurile clădirilor. Se permit abateri în ceea ce privește amplasarea sistemelor de captare a energiei solare, ce vor fi amplasate pe acoperișul construcției cât mai compact, în formație rectangulară.

Abaterile sunt permise cu condiția justificării detaliate conform ANEXEI 1 „*Studiu de amplasare și încadrare în imaginea așezării*” .

Învelitoarea recomandată este învelitoarea tradițională din lemn: draniță, șindrila.

Se recomandă tratarea biologică a lemnului împotriva fungilor și a insectelor xilofage.

Este interzisă aplicarea de baițuri și vopsitorii.

Este admisă învelitoarea din țiglă ceramică cu condiția să fie culoare natur, fără pigmenți.

Sunt admise alte învelitori cu condiția să fie mate (să nu strălucească) și culoarea să fie în nuanțe de gri: tabla plană dublu fălțuită, șindrila bituminoasă, plăci de fibrociment, țigle solare.

2.3 Tâmplăria și Raportul plin-gol

Ferestrele și ușile vor fi realizate din lemn (masiv sau stratificat) tratat cu ulei, ceruit sau vopsit cu soluții naturale. În realizarea acestora se vor respecta tehnicile tradiționale și se vor implica, pe cât posibil, meșterii din zonă.

Pentru îndeplinirea cerințelor actuale privitoare la eficiența energetică, se poate folosi vitrajul termoizolant, transparent. Nu se vor folosi: geam bombat, geam reflectorizant, geam oglindă.

Dimensiunile ferestrelor și amplasarea lor pe fațade vor respecta proporțiile și modul tradițional de dispunere a golurilor pe fațade.

Compunerea ferestrelor în ochiuri mici se va face cu traverse subțiri din lemn, asemănător celor tradiționale. Nu se accepta lipirea traverselor pe foaia de geam, pentru a mima compartimentarea.

Pentru toate tipurile de tâmplării se interzic formele ne-specifice: curbe, triunghiulare, romboidale, trapezoidale sau chiar dreptunghiulare/pătrate dacă acestea au proporții nepotrivite.

Se permite realizarea aportului suplimentar de lumină prin goluri și suprafețe mari de sticlă, dacă acestea sunt amplasate astfel încât să sugereze ritmurile prispei, sau dacă sunt mascate cu grilaje sau traforuri de lemn.

Ușile de dimensiuni mari (de exemplu porțile de acces în garaj) se vor executa din lemn, cu aplicații decorative asemănător șurilor. Alcătuirile moderne de tipul tâmplărilor automatizate vor fi mascate cu panouri de lemn, astfel încât imaginea porții să fie cea tradițională.

Soluțiile de umbrire vor urmări folosirea obloanelor din lemn, streșinile sau vegetația.

Pentru vitrajele cu suprafețe mari se pot instala soluții de umbrire din lemn, fixe sau cu lamele cu unghi reglabil, care să camufleze elementele discrepante în ansamblul volumetric.

Se interzice montarea de rulouri din material plastic și cutia de rulare aparentă.

Tâmplăria exterioară și elementele de umbrire se pot vopsi în culori opace (culorile verde, albastru, maro) sau se pot băițui într-o nuanță naturală preluată din gama nuanțelor pe care le are lemnul în diferite stadii (de la lemnul tăiat proaspăt până la lemnul învechit). Nu se vor folosi baițuri în

nuanțe ale unor esențe lemnoase ce nu au fost folosite în mod tradițional în domeniul construcțiilor.

Pentru feroneria aparentă se vor alege modele simple în cazul în care nu se folosesc feronerii realizate artizanal. Culorile vor fi estompate (gri-metalic, bronz-mat, titan-mat) . Se interzic feroneriile albe și cele strălucitoare.

În mod excepțional, pentru o anumită conformare la reglementările privind rezistența la foc, sau pentru obținerea unei rezistențe la deteriorările cauzate de animale, se poate folosi tâmplărie metalică, strict în pozițiile impuse de lege.

Sunt acceptate abateri în cazul materialului: se accepta tâmplărie din P.V.C., din Aluminiu sau tâmplării metalice, cu condiția să nu fie albe, ci să respecte cromatica tâmplăriei din lemn. Abaterile vor fi justificate prin „*Studiu de amplasare și încadrare în imaginea așezării*”, ANEXA 1.

2.4 Prispa

În cazul caselor noi, se va păstra ideea prispei și a ritmurilor sale, adaptată cerințelor funcționale sau estetice contemporane.

Prispa va fi realizată din lemn.

Se recomandă tratarea biologică a lemnului împotriva fungilor și a insectelor xilofage.

Elementele de lemn vor fi protejate cu lacuri sau ceruri mate, sau se pot băițui într-o nuanță naturală preluată din gama nuanțelor pe care le are lemnul în diferite stadii (de la lemnul tăiat proaspăt până la lemnul învechit). Nu se vor folosi baițuri în nuanțe ale unor esențe lemnoase ce nu au fost folosite în mod tradițional în domeniul construcțiilor.

Se interzice aplicarea de vopsitorii colorate, baițuri în nuanțe străine de esențele lemnoase specifice zonei, lacuri lucioase.

Se acceptă abateri de la principiul prezentat mai sus în ceea ce privește clădirile cu dimensiuni mari destinate activităților meșteșugărești, industriale sau în cazul sălilor de sport. Totuși, chiar și în cazul acestor tipuri de construcții, accesele principale și zonele destinate administrației pot avea intrările protejate și marcate cu o prispă.

1.5 Lemnul

Pe cât posibil, pereții vor fi realizați din bârne din lemn. Bârnelor vor rămâne aparente la exterior, iar la interior vor fi sigilate cu tencuieli pe bază de lut aplicate pe un raster de șipci de lemn sau nuiele pentru o bună comportare în timp a materialului lemnos.

Sunt acceptate soluțiile constructive contemporane cu condiția ca finisajul exterior să se încadreze într-una din următoarele propuneri:

- placări cu lemn la exterior;
- tencuieli și vopsitorii pentru exterior în culori estompate, preluate din gama nuanțelor pe care le are lemnul în diferite stadii (de la lemnul tăiat proaspăt până la lemnul învechit). Se va evita

culoarea albă pentru că nu face parte din gama cromatică a arhitecturii tradiționale maramureșene.

Sunt interzise culorile intense, stridente și folosirea materialelor lucioase.

Elementele de lemn vor fi protejate cu lacuri sau ceruri mate, sau se pot băițui într-o nuanță naturală preluată din gama nuanțelor pe care le are lemnul în diferite stadii (de la lemnul tăiat proaspăt până la lemnul învechit). Nu se vor folosi baițuri în nuanțe ale unor esențe lemnoase ce nu au fost folosite în mod tradițional în domeniul construcțiilor.

Se interzice aplicarea de vopsitorii colorate, baițuri în nuanțe străine de esențele lemnoase specifice zonei, lacuri lucioase.

2.6 Poarta și gardul

Intrarea în incintă va fi marcată de o poartă din lemn, cu acoperiș. În situațiile în care din motive funcționale/tehnologice sau din conformația parcelei nu este posibilă realizarea unei porți în stil tradițional, se va propune o poartă din lemn cu acoperiș doar pentru accesul pietonal, sau porți simple din lemn.

Pentru porțile monumentale se va evita supradimensionarea și supraîncărcarea cu decorațiuni greoaie.

Materialele folosite vor fi cele locale: lemnul și nuielele iar pentru soclu, dacă este cazul, se va folosi zidăria uscată de piatră.

Elementele de lemn vor fi protejate cu lacuri sau ceruri mate, sau se pot băițui într-o nuanță naturală preluată din gama nuanțelor pe care le are lemnul în diferite stadii (de la lemnul tăiat proaspăt până la lemnul învechit). Nu se vor folosi baițuri în nuanțe ale unor esențe lemnoase ce nu au fost folosite în mod tradițional în domeniul construcțiilor.

Se interzice aplicarea de vopsitorii colorate, baițuri în nuanțe străine de esențele lemnoase specifice zonei, lacuri lucioase.

Sunt acceptate gardurile metalice cu condiția ca gardul dinspre stradă să fie transparent și să respecte gabaritul gardurilor tradiționale. De asemenea este acceptat soclul din beton, vopsit în culori estompate, terne (gri) sau din beton aparent.

Se interzice realizarea porților și a gardurilor copiate după modele urbane, cu materiale și cu tehnologii nespecifice zonei, cum ar fi: fierul forjat, table inox, materialele plastic opace, semitransparente sau transparente și folosirea oricăror elemente colorate țipător, cu forme agresive.

Înălțimea gardurilor va fi cea utilizată în mod tradițional: 1,00m – 1,20m, astfel încât privirea trecătorului de pe stradă să treacă peste gard.

Împrejmuirile care nu sunt la stradă pot fi vegetale (garduri vii).

ZONA 3 - REGULI ARHITECTURALE GENERALE

3.1 Volumetria și Regimul de înălțime

Volumele construcțiilor proiectate vor fi simple, vor avea la bază prisma patrulateră regulată ce va fi acoperită cu un acoperiș în 4 ape, cu pante mari.

Este permisă folosirea acoperișului în 2 ape pentru construcțiile agricole sau industriale cu condiția justificării prin „*Studiu de amplasare și încadrare în imaginea așezării*”, ANEXA 1.

Este interzisă folosirea de elemente agresive (unghiuri ascuțite) sau elemente curbe – atât în plan cât și pentru acoperiș, goluri, fațade.

În situațiile în care, din motive funcționale/tehnologice sau din conformarea parcelei nu pot fi respectate proporțiile construcțiilor tradiționale, se vor căuta soluții de fragmentare a dimensiunilor prea mari sau de descompunere a clădirilor monovolum.

Fațadele vor fi concepute conform specificului local, fără a ieși din scara clădirilor învecinate, ca percepție umană. Pentru construcțiile care generează, din motive funcționale sau tehnologice, fațade prea lungi sau prea înalte raportate la arhitectura tradițională, se vor căuta rezolvări estetice, prin descompunerea volumelor: fragmentarea fațadelor ce se abat de la proporțiile tradiționale, întreruperea continuității finisajelor prin schimbarea materialelor. Acestea vor fi justificate conform ANEXEI 1 „*Studiu de amplasare și încadrare în imaginea așezării*”.

Regimul de înălțime

Locuințe, ateliere meșteșugărești:

- Regimul maxim de înălțime = $D/S+P+2M$
- Înălțimea la streșină, față de cota ZERO va fi de maxim 3,00m.

Funcțiuni educaționale, administrative, culturale, sociale:

- Regimul maxim de înălțime = $D/S+P+1 E+2M$
- Înălțimea la streșină, față de cota Zero va fi de maxim 6,00m.

Ferme, Hale de producție:

- Regimul maxim de înălțime = P
- Înălțimea la streșină, față de cota ZERO va fi de maxim 3,00m.

3.2 Acoperișul

Acoperișul va fi cât mai simplu și va avea 4 ape. Pantele acoperișului nu sunt egale pe toate fețele, și vor avea 60° (~1 70%) pentru fețele aferente laturilor lungi și 70° (~270%) pentru fețele aferente laturilor scurte.

Este interzisă folosirea de elemente agresive (unghiuri ascuțite) sau elemente curbe.

Este permisă folosirea acoperișului în 2 ape, cu pantă mai mică de minim 35° (~ 70%) pentru construcțiile agricole sau industriale cu condiția justificării prin „*Studiu de amplasare și încadrare în imaginea așezării*”, ANEXA 1.

Copertina deasupra intrării și volumele alipite/subordonate corpului principal al clădirii pot avea panta acoperișului mai mică.

Pentru streășină, materialul permis este lemnul; nu se vor folosi elemente (lambriuri) de plastic.

Se vor evita ZIDURILE ANTIFOC: în timpul procesului de proiectare se vor aborda alte variante de respectare a normelor de siguranță la foc. Acestea vor putea fi folosite doar atunci când suprafețele mari ale construcțiilor o impun. Amplasarea acestora va fi justificată prin „*Studiu de amplasare și încadrare în imaginea așezării*”, ANEXA 1.

Pentru construcțiile în care volumul acoperișului va fi amenajat pentru spații utile, acestea vor fi luminate și ventilate prin adaptarea elementelor tradiționale “ochi”, “șopru”, la necesitățile spațiilor create.

Este permisă folosirea ferestrelor în planul acoperișului (ferestre de mansardă). Atât elementele tradiționale cât și ferestrele în planul acoperișului nu vor depăși 1 0% din suprafața feței acoperișului pe care sunt amplasate.

Coșurile de fum vor fi amplasate pe fațadele secundare. Vor fi poziționate în apropierea coamei acoperișului pentru ca lungimea aparentă a coșului de fum să nu fie disproporționat de lungă, respectând principiile de proiectare pentru coșuri de fum. În situațiile în care coșul de fum este foarte mare sau este inevitabil să fie amplasat pe fațadele vizibile din stradă, va fi tratat ca un element arhitectural important, de fațadă.

Este recomandat ca sistemele de captare a energiei solare să nu fie amplasate pe acoperișurile clădirilor pentru funcțiunile de locuire sau pentru funcțiunile educaționale, administrative, culturale, sociale. Se permit abateri în ceea ce privește amplasarea sistemelor de captare a energiei solare, ce vor fi amplasate pe acoperișul construcției cât mai compact, în formație rectangulară. În cazul construcțiilor agricole și industriale, sistemele de captare a energiei solare vor fi amplasate cât mai compact, în formație rectangulară. Amplasarea acestora va fi justificată prin „*Studiu de amplasare și încadrare în imaginea așezării*”, ANEXA 1.

Învelitoarea recomandată este învelitoarea tradițională din lemn: draniță, șindrilă.

Este admisă învelitoarea din țiglă ceramică cu condiția să fie culoare natur, fără pigmenți.

Sunt admise alte învelitori cu condiția să fie mate (să nu strălucească) și culoarea să fie în nuanțe de gri: tabla plană dublu fălțuită, șindrila bituminoasă, plăci de fibrociment, țigle solare.

3.3 Tâmplăria și Raportul plin-gol

Ferestrele și ușile vor fi realizate din lemn (masiv sau stratificat) tratat cu ulei, ceruit sau vopsit cu soluții naturale. În realizarea acestora se vor respecta tehnicile tradiționale și se vor implica, pe cât posibil, meșterii din zonă.

Pentru îndeplinirea cerințelor actuale privitoare la eficiența energetică, se poate folosi vitrajul termoizolant, transparent. Nu se vor folosi: geam bombat, geam reflectorizant, geam oglindă.

Dimensiunile ferestrelor și amplasarea lor pe fațade vor respecta proporțiile și modul tradițional de dispunere a golurilor pe fațade.

Compunerea ferestrelor în ochiuri mici se va face cu traverse subțiri din lemn, asemănător celor tradiționale. Nu se accepta lipirea traverselor pe foaia de geam, pentru a mima compartimentarea.

Pentru toate tipurile de tâmplării se interzic formele ne-specifice: curbe, triunghiulare, romboidale, trapezoidale sau chiar dreptunghiulare/pătrate dacă acestea au proporții nepotrivite.

Se permite realizarea aportului suplimentar de lumină prin goluri și suprafețe mari de sticlă, dacă acestea sunt amplasate astfel încât să sugereze ritmurile prispei, sau dacă sunt mascate cu grilaje sau traforuri de lemn.

Ușile de dimensiuni mari (de exemplu porțile de acces în garaj) se vor executa din lemn, cu aplicații decorative asemănător șurilor. Alcătuirile moderne de tipul tâmplărilor automatizate vor fi mascate cu panouri de lemn, astfel încât imaginea porții să fie cea tradițională.

Soluțiile de umbrire vor urmări folosirea obloanelor din lemn, streșinile sau vegetația.

Pentru vitrajele cu suprafețe mari se pot instala soluții de umbrire din lemn, fixe sau cu lamele cu unghi reglabil, care să camufleze elementele discrepante în ansamblul volumetric.

Se interzice montarea de rulouri din material plastic și cutia de rulare aparentă.

Tâmplăria exterioară și elementele de umbrire se pot vopsi în culori opace (culorile verde, albastru, maro) sau se pot băițui într-o nuanță naturală preluată din gama nuanțelor pe care le are lemnul în diferite stadii (de la lemnul tăiat proaspăt până la lemnul învechit). Nu se vor folosi baițuri în nuanțe ale unor esențe lemnoase ce nu au fost folosite în mod tradițional în domeniul construcțiilor.

Pentru feroneria aparentă se vor alege modele simple în cazul în care nu se folosesc feronerii realizate artizanal. Culorile vor fi estompate (gri-metalic, bronz-mat, titan-mat). Se interzic feroneriile albe și cele strălucitoare.

În mod excepțional, pentru o anumită conformare la reglementările privind rezistența la foc, sau pentru obținerea unei rezistențe la deteriorările cauzate de animale, se poate folosi tâmplărie metalică, strict în pozițiile impuse de lege.

Sunt acceptate abateri în cazul materialului: se accepta tâmplărie din P.V.C., din Aluminiu sau tâmplării metalice, cu condiția să nu fie albe, ci să respecte cromatica tâmplăriei din lemn.

Abaterile vor fi justificate prin „*Studiu de amplasare și încadrare în imaginea așezării*”, ANEXA 1.

3.4 Prispa

În cazul caselor noi, se va păstra ideea prispei și a ritmurilor sale, adaptată cerințelor funcționale sau estetice contemporane.

Prispa va fi realizată din lemn.

Se recomandă tratarea biologică a lemnului împotriva fungilor și a insectelor xilofage.

Elementele de lemn vor fi protejate cu lacuri sau ceruri mate, sau se pot băițui într-o nuanță naturală preluată din gama nuanțelor pe care le are lemnul în diferite stadii (de la lemnul tăiat

proaspăt până la lemnul învechit). Nu se vor folosi baițuri în nuanțe ale unor esențe lemnoase ce nu au fost folosite în mod tradițional în domeniul construcțiilor.

Se interzice aplicarea de vopsitorii colorate, baițuri în nuanțe străine de esențele lemnoase specifice zonei, lacuri lucioase.

Se acceptă abateri de la principiul prezentat mai sus în ceea ce privește clădirile cu dimensiuni mari destinate activităților meșteșugărești, industriale sau în cazul sălilor de sport. Totuși, chiar și în cazul acestor tipuri de construcții, accesele principale și zonele destinate administrației pot avea intrările protejate și marcate cu o prispă.

3.5 Lemnul

Pe cât posibil, pereții vor fi realizați din bârne din lemn. Bârnelor vor rămâne aparente la exterior, iar la interior vor fi sigilate cu tencuieli pe bază de lut aplicate pe un raster de șipci de lemn sau nuiele pentru o bună comportare în timp a materialului lemnos.

Sunt acceptate soluțiile constructive contemporane cu condiția ca finisajul exterior să se încadreze într-una din următoarele propuneri:

- placări cu lemn la exterior;
- tencuieli și vopsitorii pentru exterior în culori estompate, preluate din gama nuanțelor pe care le are lemnul în diferite stadii (de la lemnul tăiat proaspăt până la lemnul învechit). Se va evita culoarea albă pentru că nu face parte din gama cromatică a arhitecturii tradiționale maramureșene.

Sunt interzise culorile intense, stridente și folosirea materialelor lucioase.

Elementele de lemn vor fi protejate cu lacuri sau ceruri mate, sau se pot băițui într-o nuanță naturală preluată din gama nuanțelor pe care le are lemnul în diferite stadii (de la lemnul tăiat proaspăt până la lemnul învechit). Nu se vor folosi baițuri în nuanțe ale unor esențe lemnoase ce nu au fost folosite în mod tradițional în domeniul construcțiilor.

Se interzice aplicarea de vopsitorii colorate, baițuri în nuanțe străine de esențele lemnoase specifice zonei, lacuri lucioase.

3.6 Poarta și gardul

Intrarea în incintă va fi marcată de o poartă din lemn, cu acoperiș. În situațiile în care din motive funcționale/tehnologice sau din conformația parcelei nu este posibilă realizarea unei porți în stil tradițional, se va propune o poartă din lemn cu acoperiș doar pentru accesul pietonal, sau porți simple din lemn.

Pentru porțile monumentale se va evita supradimensionarea și supraîncărcarea cu decorațiuni greoaie.

Materialele folosite vor fi cele locale: lemnul și nuielele iar pentru soclu, dacă este cazul, se va folosi zidăria uscată de piatră.

ORDINUL ARHITECȚILOR
DIN ROMÂNIA
Filiala NORD VEST

Elementele de lemn vor fi protejate cu lacuri sau ceruri mate, sau se pot băițui într-o nuanță naturală preluată din gama nuanțelor pe care le are lemnul în diferite stadii (de la lemnul tăiat proaspăt până la lemnul învechit). Nu se vor folosi baițuri în nuanțe ale unor esențe lemnoase ce nu au fost folosite în mod tradițional în domeniul construcțiilor.

Se interzice aplicarea de vopsitorii colorate, baițuri în nuanțe străine de esențele lemnoase specifice zonei, lacuri lucioase.

Sunt acceptate gardurile metalice cu condiția ca gardul dinspre stradă să fie transparent și să respecte gabaritul gardurilor tradiționale. De asemenea este acceptat soclul din beton, vopsit în culori estompate, terne (gri) sau din beton aparent.

Se interzice realizarea porților și a gardurilor copiate după modele urbane, cu materiale și cu tehnologii nespecifice zonei, cum ar fi: fierul forjat, table inox, materialele plastic opace, semitransparente sau transparente și folosirea oricăror elemente colorate țipător, cu forme agresive.

Înălțimea gardurilor va fi cea utilizată în mod tradițional: 1,00m – 1,20m, astfel încât privirea trecătorului de pe strada să treacă peste gard.

Împrejmirile care nu sunt la stradă pot fi vegetale (garduri vii).

ANEXA 1

Studiu de amplasare și încadrare în imaginea așezării

(imagine generală din punct de belvedere, silueta așezării, desfășurate stradale)

În vederea verificării „încadrării în specificul local”, solicitanții vor întocmi un dosar privind evaluarea impactului pe care l-ar avea noile construcții în silueta și imaginea generală a zonei rurale.

Studiu de amplasare și încadrare în imaginea așezării - ANEXA 1 - va fi prezentat atunci când:

- este propusă o construcție cu gabarit mare;
- este propusă o construcție amplasată în ZONA 1, dar nu respectă REGULILE ARHITECTURALE STRICTE;
- este propusă o construcție amplasată în ZONA 2 sau ZONA 3, dar are în vecinătate o construcție tradițională.

Dosarul va conține planșe la o scară adecvată prezentării și următoarele documente:

- Documentație fotografică generală privind zona în care se va desfășura investiția, în care să apară, din puncte de belvedere cunoscute la nivel local, modul de așezare în relief a localității, principalele reperi și limitele localității (în cazul localităților neîncadrate sau fără reperi înalte se pot folosi vederi panoramice din afara localității);
- Două siluete caracteristice ale localității prezentate la o scară adecvată prezentării;
- Ortofotoplan sau vedere de sus a localității de tip Google Earth, cu marcarea punctelor de unde s-a făcut documentarea fotografică și siluetele descrise mai sus;
- Documentație fotografică la nivelul ochiului sau din reperi în imediata vecinătate a investiției;
- O desfășurată stradală, în care să apară, de o parte și de alta a parcelei investiției, frontul la stradă a cel puțin trei parcele. Se vor marca limitele parcelei investiției, cu fațada detaliată spre stradă a investiției și se va cota amplasarea construcției față de limitele laterale și construcțiile învecinate;
- Un profil stradal transversal, în care să apară construcțiile la stradă de pe parcele, secțiunea drumului și amenajările acestuia, secțiune caracteristică prin construcția investiției. Se vor marca limitele parcelei investiției, se va cota amplasarea construcției față de aliniament și construcțiile învecinate, se va cota secțiunea la o scară adecvată, astfel încât investiția să poată fi comparată cu restul construcțiilor existente;
- Două cadre în perspectivă de la nivelul ochiului în susul și în josul străzii cu clădirea studiată. Se va evidenția modul în care noua clădire se integrează în fondul construit și în peisaj.

Amplasamentul propus va fi marcat explicit pe toate aceste planșe.

Caietul "Cum construim în aria protejată a Parcului Natural Munții Maramureșului" a fost întocmit de Ordinul Arhitecților filiala Nord Vest, la inițiativa Administrației Parcului Natural Munții Maramureșului, prin arh. Laura Zaharia și arh. Oxana Crăciun.

IANUARIE 2019